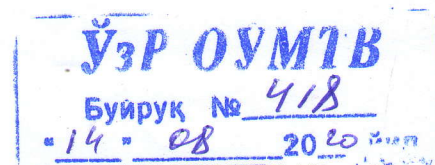

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

5230300—Бизнесни бошқариш (тармоқлар ва соҳалар бўйича)
бакалаврият таълим йўналишининг малака талаблари

Бухоро

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Бухоро давлат университети;
- Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги.

ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий ва ўрта махсус, профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2020 йил «14» 08 даги 3 - сонли йиғилишида маъқулланган.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил «14» 08 даги 418 - сонли буйруғи билан тасдиқланган.

ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур Малака талаби 230 000 - Иқтисод таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкасига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий ҳужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида Малака талабини расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р		бет
1.	5230300-Бизнесни бошқариш бакалавриат таълим йўналишининг умумий тавсифи.....	4
1.1.	Қўлланиш соҳаси.....	4
1.1.1.	5230300 - Бизнесни бошқариш таълим йўналиши Малака талабининг қўлланилиши.....	4
1.1.3.	Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари.....	4
1.2.	5230300 - Бизнесни бошқариш таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи	4
1.2.1.	5230300 - Бизнесни бошқариш таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари.....	4
1.2.2.	5230300 - Бизнесни бошқариш таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари.....	5
1.2.3.	5230300 - Бизнесни бошқариш таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари.....	5
1.2.4.	5230300 - Бизнесни бошқариш таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.....	5
1.2.5.	Таълимни давом эттириш имкониятлари.....	7
2.	5230300 - Бизнесни бошқариш таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар.....	7
2.1.	Умумий компетенциялар.....	7
2.2.	Касбий компетенциялар.....	7
2.3.	Касбий квалификациялар.....	8
3.	5230300 - Бизнесни бошқариш бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар.....	8
3.1.	5230300 - Бизнесни бошқариш бакалавриаттаълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар.....	8
3.2.	5230300 - Бизнесни бошқариш бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми	8
	Библиографик маълумотлар.....	9

1. 5230300 - Бизнесни бошқариш бакалавриат таълим йўналишининг умумий тавсифи

5230300 - Бизнесни бошқариш таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлаш олий таълимнинг ўқув режа ва фан дастури асосидакундузги, кечки ва сиртки таълим шаклларида амалга оширилади. Барча таълим шакллари бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади. Кредит-модуль тизимининг назарий ва амалий машғулотларини тўлиқ ўзлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффақиятли ўтган шахсга “бакалавр” малакаси (даражаси), “Бизнесни бошқариш” квалификацияси берилади ҳамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидаги расмий хужжат(лар) берилади. Кундузги таълимда бакалавриат дастурининг меъёрий муддати 4 йил.

1.1. Қўлланиш соҳаси.

1.1.1.5230300 - Бизнесни бошқариш таълим йўналиши Малака талабининг қўлланилиши.

Малака талаби 5230300 - *Бизнесни бошқариш* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи барча олий таълим ташкилотлари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Олий таълим муассасаси мазкур бакалавриат таълим йўналиши бўйича кадрлар тайёрлаш ваколатига эга бўлганда малака талаби асосида ўқув режа ва фан дастурларини амалга ошириш ҳуқуқига эга ҳисобланади.

1.1.3.Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур таълим йўналиш бўйича малака талаблари, ўқув режа ва фан дастурларини ишлаб чиқиш ва янгилаш, улар асосида ўқув жараёнини самарали амалга ошириш учун масъул ҳамда ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим ташкилотининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув-услубий бошқарма бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари) ва профессор-ўқитувчилари;

- таълим йўналишининг ўқув режаси ва фан дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим ташкилотининг талабалари;

- бакалавриат битирувчиларининг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;

- таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари;

- олий таълим ташкилотларини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли давлат органлари;

- кадрлар буюртмачилари ва иш берувчи ташкилот ва корхоналар;

- олий таълим ташкилотларига ўқишга кираётган абитуриентлар, уларнинг оналари ва бошқа манфаатдор шахслар.

1.2. 5230300 - Бизнесни бошқариш таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи.

1.2.1.5230300 - Бизнесни бошқариш таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

5230300 - Бизнесни бошқариш–иқтисодиёт соҳасидаги йўналиш бўлиб, у давлат, акционерлик ва хусусий компаниялар (фирмалар), ишлаб чиқариш бирлашмалари, иқтисодиётнинг турли соҳа ва тармоқларини бошқариш, уларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш истиқболларини белгилаш бўйича иқтисодий, ташкилий масалалар ечимларини бошқарув қонуниятлари ва замонавий концепциялари асосида ишлаб чиқиш ва амалга ошириш билан боғлиқ комплекс масалалар мажмуасини қамраб олади.

Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари ва соҳа мутахассисларининг таклиф ва талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

1.2.2. 5230300 - Бизнесни бошқариш таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари:

- давлат ва нодавлат ташкилот, корхона ва муассасалар, компаниялар (фирмалар), ишлаб чиқариш бирлашмаларива бошқалар;
- тури шакл ва турдаги бизнес жараёнлари ва уларнинг иштирокчилари;
- иқтисодиётнинг турли соҳа ва тармоқларида ташкилот, корхона ва муассасалар самарадорлиги ва натижадорлигини ошириш жараёнлари;
- иқтисодиётнинг турли тармоқ ва соҳаларида вазиятли ва тизимли ёндошув тамойилларини татбиқ этиш, давлат ва маҳаллий бошқарув қарорларини амалга ошириш жараёнлари;
- бизнес жараёнлари ва унинг иштирокчиларида замонавий бошқарув тизимини ташкил этиш, ташкилий тузилмаларни оптималлаштириш, бошқарув самарадорлигини ошириш, меҳнатни рағбатлантириш жараёнлари;
- фирма ва компаниялар, шунингдек, турли мулк шаклидаги корхоналарни бошқариш, илмий тадқиқот муассасалари ва маҳаллий давлат органларида иқтисодий фаолиятни таъминлаш;
- ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш жараёнлари.

1.2.3. 5230300 - Бизнесни бошқариш таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари:

- ташкилий-бошқарув.
- ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш:
- ахборот-таҳилий фаолият;
- илмий-тадқиқот фаолияти;
- тадбиркорлик.

1.2.4. 5230300 - Бизнесни бошқариш таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.

5230300 - Бизнесни бошқариш таълим йўналиши бўйича Миллий малака рамкасининг 6-малака даражаси ҳамда бакалавр касбий фаолиятларининг соҳалари, объектлари ва турларига мувофиқ бакалаврият битирувчиси қуйидаги касбий вазифаларни бажаришга қодир бўлиши лозим:

Ташкилий-бошқарув ҳамда ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш фаолиятида:

- менежмент функцияларини амалга ошириш ва касбга оид ҳужжатларни тўғри расмийлаштириш;
- корхонада инновацион лойиҳани режалаштириш ва бошқариш;
- компания, корхоналар ташкилий тузилишининг оптимал вариантларини танлаш;
- компания, корхоналар бошқарув тизимини лойиҳалаштириш;
- бошқарув тизимининг турли поғоналарида ваколатлар ва вазифаларни тақсимлаш;
- хўжалик юритувчи субъектларни иқтисодий фаолиятини оқилона ташкил этишда мамлакатимиз ва хориж тажрибасини ўрганиш ҳамда амалиётда қўллаш;
- ишлаб чиқаришни технологик асосларини билиш;
- хўжалик юритувчи субъектларни техника-иқтисодий ҳисоб-китоблар ва хўжалик фаолияти таҳлилини олиб боришда ахборот-коммуникация воситаларидан фойдаланиш;
- меҳнатни муҳофаза қилиш меъёри ва қоидаларига амал қилиш;
- тармоқлар ва соҳалар бўйича корхоналар фаолияти сифатини бошқариш жараёнларини ишлаб чиқиш ва татбиқ қилиш;
- тармоқлар ва соҳалар бўйича корхоналарда ишлаб чиқариш жараёнларини амалга ошириш учун зарур бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларини режалаштириш ва бошқариш;

- замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизмларини ишлаб чиқиш;

- тармоқлар ва соҳалар бўйича корхоналарда ишлаб чиқариш самарадорлигини таъминлаш бўйича илмий тадқиқотлар ечимларини амалиётга татбиқ этиш;

- фикрлар ҳар хил бўлган шароитда бошқарув қарорини қабул қилиш;

- тармоқлар ва соҳалар бўйича корхоналар ишини ташкил қилиш ва уни бошқариш;

- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш ва уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширган ишининг натижаларини баҳолаш;

- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилиш;

- ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларидан фойдаланишни режалаштириш ва уларни бошқариш, фавқулодда содир бўлиши мумкин бўлган хавф-хатарларни таҳлил қилиш.

- ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш корхоналарига инвестицияларни жалб қилиш механизмларини қўллаш, инвестиция лойиҳаларини ишлаб чиқишда иштирок этиш.

- тармоқлар ва соҳалар бўйича ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш корхоналари фаолиятини стратегик ривожлантиришда замонавий иқтисодий билимларни қўллаш орқали бошқариш;

- тармоқлар ва соҳалар бўйича корхоналарда янги товар ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатишнинг намунавий технологик жараёнларини ишлаб чиқиш ва қўллаш;

- тармоқлар ва соҳалар бўйича корхоналарда ишлаб чиқариш жараёнларини амалга ошириш учун зарур бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларини режалаштириш ва уларни бошқариш;

- тармоқлар ва соҳалар бўйича корхоналарда ишлаб чиқариш ва меҳнат ресурсларидан самарали фойдаланиш тамойилларини қўллаш;

- бажарилаётган назарий ва амалий ишлар мавзуси бўйича математик, информатсион ва имитацион моделларни ишлаб чиқиш ва амалиётга татбиқ этиш.

Ахборот-таҳлилий фаолиятда:

- замонавий ахборот технологиялардан бошқарувда фойдаланиш, ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизмларини ишлаб чиқиш;

- ишлаб чиқариш ва бошқарув қарорларини қабул қилиш учун ташкилотнинг ташқи ва ички муҳити омиллари тўғрисидаги маълумотларни тўплаш, қайта ишлаш ва таҳлил қилиш;

- қарор қабул қилиш, фаолиятни режалаштириш ва бошқариш учун маълумот тўплаш, ташкилотнинг ички ахборот тизимини яратиш ва унинг ишлашини бошқариш;

- ташкилотнинг ички ҳужжат айланиши тизимини ишлаб чиқиш ва бошқариш, ташкилотлар фаолиятининг турли кўрсаткичлари бўйича маълумотлар базасини юритиш;

- лойиҳалар самарадорлигини баҳолаш;

- мулкчилик шаклидан қатъи назар корхоналар фаолиятини халқаро амалиёт мезонлари, меъёрлари ва талаблари асосида таҳлил қилиш;

- тармоқлар ва соҳалар бўйича корхоналар кўрсаткичлари ўзгариш тенденциялари ва динамикасини таҳлил қилиш;

- тармоқлар ва соҳалар бўйича корхоналар молиявий ва статистик ҳисоботларини тузиш ҳамда уларни шарҳлаш;

- таҳлилий масалаларни ҳал қилишда замонавий ахборот технологияларива техник воситалардан фойдаланиш

- ахборот-таҳлил фаолияти натижалари бўйича ҳисобот тайёрлаш.

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

- илмий тадқиқот институтлари ва илмий марказларда иқтисодиётнинг долзарб йўналишлари юзасидан илмий тадқиқот ишларини амалга оширишда қатнашиш;

- тармоқлар ва соҳалар бўйича корхоналарда ишлаб чиқариш фаолиятини ташкил этиш бўйича илмий тадқиқот ишларини амалга оширишда қатнашиш;

- тармоқлар ва соҳалар бўйича корхоналарга тегишли мамлакатдаги ва хорижий давлатлардаги фан-техника ютуқлари, махсус адабиётлар ва бошқа илмий-техник ахборотларни ўрганиш;

- тармоқлар ва соҳалар бўйича корхоналардаги муаммолар мавзулари бўйича иқтисодий ахборотларни йиғиш, қайта ишлаш, таҳлил қилиш ва тизимлаштириш ишларини амалга ошириш;

- интернет тармоғида энг янги илмий ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириш ва топиш;

- илмий тадқиқот ишланмаларини тайёрлаш, соҳа адабиётлари экспертизасини амалга оширишда қатнашиш;

- тадқиқот натижалари ва ишланмаларни татбиқ этиш.

Тадбиркорлик фаолиятида:

- янги бизнес-лойиҳаларни шакллантириш ва амалга ошириш;

- бизнес-режаларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

- бизнесни ташкил этиш ва бошқариш.

1.2.5. Таълимни давом эттириш имкониятлари

5230300 - Бизнесни бошқариш бакалавриат таълим йўналиши бўйича бакалавр касбий тайёргарликдан кейин:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан белгиланадиган иқтисодиёт соҳаларини қамраб олувчи магистратура мутахассисликлари бўйича белгиланган муддатларда ўқишни давом эттириши мумкин.

2.5230300 - Бизнесни бошқариш таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар

2.1. Умумий компетенциялар:

- давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий-иқтисодий салоҳияти ҳамда муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиш;

- хорижий тиллардан бирида ёки бир қанчасида касбий фаолиятига оид ҳужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниши, табиий илмий фанлар бўйича касбий фаолияти доирасида зарурий билимларга эга бўлиши ҳамда улардан замонавий илмий асосда касб фаолиятида фойдалана билиш;

- ахборот технологияларини касбий фаолиятида қўллай билиши, ахборотларни йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усуллари эгаллаган бўлиши, фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиш;

- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиш;

- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида тасаввурга эга бўлиш.

2.2. Касбий компетенциялар:

- меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни излаш, таҳлил қилиш ва улардан касбий фаолиятида фойдаланиш кўникмаларига эга бўлиш;

- ишлаб чиқаришни ташкил этиш, ташкилий тузилмаларни оптималлаштириш, ресурслардан самарали фойдаланиш ҳамда корхона (ташкilot)ни ривожлантириш стратегиясини қўллаш, тадбирларни режалаштириш ва амалга ошириш кўникмаларига эга бўлиш;

- ижодий фикрлаш, музокаралар, учрашувлар, ишбилармонлик ёзишмаларини олиб бориш ва онлайн алоқаларни амалга оширишни билиш;

- корпоратив ахборот тизимларини, молиявий-иқтисодий таҳлил ва молиявий ҳисоботларни тайёрлашни, маълумотлар базасини юритишни билиш;

билиш;

- иқтисодий ўсиш, стратегик таҳлил қилиш, рақобатдошликни таъминлашга қаратилган ташкилот стратегиясини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш кўникмаларига эга бўлиш;

- активларни баҳолаш, айланма маблағларни бошқариш, дивиденд сиёсати ва капитал тузилмасини шакллантиришда молиявий бошқарувнинг асосий усулларини қўллай билиш;

- лойиҳалар, бизнес-режалар ва шартномаларни шакллантириш ҳамда бошқариш, ижрочилар фаолиятини мувофиқлаштириш кўникмаларига эга бўлиш;

- макроиқтисодий муҳитни, бозор ва унга хос хатарларни, рақобат муҳитини таҳлил қилиш ва баҳолаш кўникмаларига эга бўлиш;

- бошқарув қарорларини қабул қилишда, уларни аниқ бошқарув вазифаларига мослаштириш орқали иқтисодий, молиявий ва ташкилий-бошқарув моделларини шакллантиришда микдорий ва сифатли таҳлил қилиш кўникмаларига эга бўлиш;

- бошқаришнинг тизимли жараёнларини таҳлил қилишда иқтисодий кўрсаткичларни қўллаш, бошқарув ҳисоби маълумотлари асосида харажатларни бошқариш ва қарорларни қабул қилиш уқувига эга бўлиш;

- бизнес жараёнларини моделлаштириш, бизнес юритишнинг иқтисодий ва ижтимоий шароитларини баҳолаш, янги бозор имкониятларини аниқлаш ва янги бизнес моделларини шакллантиришни билиш;

- янги ташкилотларни (фаолият йўналишлари, маҳсулотлари) яратиш ва ривожлантириш учун бизнес режалаштириш кўникмаларига эга бўлиш.

2.3. Касбий квалификациялар:

Бизнесни бошқариш бўйича иқтисодчи, маркетолог, иқтисодий таҳлилчи (аналитик), корхоналарига хизмат кўрсатиш фаолиятини ташкил этиш, бозорини сегментлаш, маҳсулот истеъмолчилари хулқ-атворини ўрганиш, корхоналари фаолиятини бошқариш, корхоналарининг рақобатбардошлик ҳолатини таҳлил қилиш, корхоналари дастурини тузиш, турли мулкчилик шаклидаги корхоналари фаолиятини ривожлантириш, янги товар ва хизматларни бозорга киритиш, иқтисодий математик усуллар, бизнес бошқаруви каби квалификацияларга эга бўлиш.

3. 5230300-Бизнесни бошқариш бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

3.1. 5230300-Бизнесни бошқариш бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар

Бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурлари таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи ҳамда касбий компетенцияларига қўйиладиган талабларга мувофиқ, талабалар мажбурий ва танлов фанларини ўзлаштириши, амалиётларни ўтиши ва натижада касбий фаолиятида зарур билим, кўникма ва малака компетенцияларини эгаллашини таъминловчи мазмунда ишлаб чиқилади.

Ўқув режаси кредит-модуль тизими асосида шакллантирилади. Бунда ўқув жараёни графиги, ҳафталар кесимида ўқиш вақти, аттестациялар, амалиётлар, таътиллار, семестрлар бўйича ўтиладиган “Табиий-илмий ва гуманитар фанлар”, “Умумкасбий фанлар”, “Махсус фанлар”, машғулотлар турлари, ажратилган соатлар, кредитлар, фанлар коди, Давлат аттестацияси ва бошқалар кўрсатилади.

Ўқув режаларга киритиладиган мажбурий ва танлов фанлар иш берувчилар, кадрлар буюртмачилари билан келишган ҳолда таянч олий таълим муассасалари томонидан белгиланади.

этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланиши мақсадга мувофиқ:-

Ўқувдавлари	Кундузги таълим шакли учун*	Кечки таълим шакли учун*	Сиртки шакли таълим учун*
Назарий ва амалий таълим*	40-60%	40-60%	40-60%
<i>Шу жумладан, мустақил таълим</i>	-	15-35%	25-45%
Аттестация	6-8%	6-8%	6-8%
Таътил	10-30%	10-30%	10-30%
Малакавий амалиёт	15-30%	15-30%	15-30%
Битирувмалакавийиши	2-3%	2-10%	2-10%

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 651. 1/7

Гуруҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

Бизнес, бизнес бошқаруви, касбий фаолият тури, компетенция, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият соҳаси, бакалавриятнинг асосий ўқув режа ва фан дастурлари, профиль, ўқиб-ўрганиш натижалари, ўқув даври, тармоқлар ва соҳалар, малака талаблари, бакалавриятнинг ўқув жараёни, сифатни баҳолаш ва назорати, мустақил таълим, ишлаб чиқариш, ташкилий-бошқарув фаолияти, малака амалиёти, битирув малакавий иши, давлат аттестацияси, ўқув фанлари блоки, олий таълим муассасаси, таълим жараёни, кредит-модуль тизими, хизмат кўрсатиш, ижодий фикрлаш, лойиҳалаш, илмий тадқиқот жараёни.

Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Бухоро давлат университети

Ректор О.Х. Хамидов

2020 йил « 11 » 08

М.Ў.

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
хузуридаги Олий таълимни
ривожлантириш тадқиқотлари ва илмий
технологияларни татбиқ этиш маркази

директор З.Х. Хакимов

2020 йил « 11 » 08

М.Ў.

Бухоро вилояти марказий банк
бошқарувчиси Ж.Ф. Шаропов

2020 йил « 11 » 08

М.Ў.

“Қодиржон Фахриддин замини” МЧЖ
раҳбари А.А. Қодиров

2020 йил « 11 » 08

М.Ў.

Бухоро вилояти Иқтисодий тараққиёт
ва камбағалликни қисқартириш

Бюро бошқармаси

И.Х. Жўраев

2020 йил « 11 » 08

М.Ў.

Бухоро вилояти Статистик бошқармаси
бошлиги У.О. Джуманазаров

2020 йил « 11 » 08

М.Ў.

“Бино иншоот савдо” МЧЖ
раҳбари Ш. Анваров

2020 йил « 11 » 08

М.Ў.

Бухоро давлат университети 5230300 – Бизнесни бошқариш (Business Administration-BA) бакалавриат таълим йуналиши малака талаблари ва ўқув режасини ишлаб чиқувчи ИШЧИ ГУРУХ ТАРКИБИ:

Т/р	Ишчи гуруҳ раиси ва аъзоларнинг ФИШ	Лавозими, илмий даражаси ва унвони, иш жойи	Имзо
1.	О.Х. Хамидов	БухДУ ректори	
2.	М.И. Даминов	БухДУ ўқув ишлари буйича проректор	
3.	Р.Ғ. Жумаев	БухДУ ўқув-услубий бошқарма бошлиғи с.ф.ф.д., PhD, доцент	
4.	Д.Ш.Явмутов	БухДУ “Иқтисодиёт ва туризм” факультет декани, и.ф.н.,доцент	
5.	А.Ж. Абдуллоев	БухДУ “Иқтисодиёт ва туризм” факультет “Иқтисодиёт”кафедраси мудири, и.ф.ф.д., PhD, доцент	
6.	М.А. Орипов	БухДУ “Иқтисодиёт ва туризм” факультет “Иқтисодиёт”кафедраси доценти и.ф.н., доц.	
7.	Х.И.Мўминов	БухДУ “Иқтисодиёт ва туризм” факультет “Иқтисодиёт”кафедраси доценти и.ф.н., доц.	
8.	М.М. Тоирова	БухДУ “Иқтисодиёт ва туризм” факультет “Иқтисодиёт”кафедраси доценти и.ф.н., доц.	
9.	А.У. Шеров	БухДУ “Иқтисодиёт ва туризм” факультет “Иқтисодиёт”кафедраси ўқитувчиси и.ф.ф.д., PhD	
10.	Ф.М. Рахматуллаева	БухДУ “Иқтисодиёт ва туризм” факультет “Иқтисодиёт”кафедраси доценти и.ф.н., доц.	
11.	З.С.Нуров	БухДУ “Иқтисодиёт ва туризм” факультет “Иқтисодиёт”кафедраси катта ўқитувчиси и.ф.ф.д., PhD	
12.	С.С. Давлатов	БухДУ “Иқтисодиёт ва туризм” факультет “Иқтисодиёт”кафедраси катта ўқитувчиси.	
13.	А.Д. Қудратов	БухДУ “Иқтисодиёт ва туризм” факультет “Иқтисодиёт”кафедраси ўқитувчиси.	

БухДУ ректори
М. Ў.

О.Х. Хамидов

БухДУ ўқув ишлари буйича проректор

М.И. Даминов

Декани

Д.Ш.Явмутов

Ўзбекистон Республикаси Олий ва урта махсус таълим вазирлиги бакалаврият таълим йўналишлари учун янгидан яратиладиган малака талабларига киритиладиган кадрлар истеъмоличларининг таълим йўналиши (бакалаврият мутахассисислиги) битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик

	Вазирлик (идора)нинг ташкилот (корхона)лари учун кадр тайёрланаётган бакалаврият таълим йўналиши магистратура мутахассислиги	Вазирлик (идора)нинг таълим йўналиши (магистратура мутахассисислиги) битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)
	Шифри	НОМИ
	5230300 Бизнесни бошқариш (Business Administration)	Битирувчи қуйидаги касбий компетенция ва қобилиятларга эга бўлиши керак: а) умумий талаблар: - интеллектуал, маданий, маънавий, жисмоний ва касбий ўз-ўзини ривожлантириш ва такомиллаштириш қобилиятига эга бўлиши ва бу каби қобилиятни амалда қўллаш билиши; - тарихий мерос ва маданий анъаналарга ҳурмат ва эҳтиром билан муносабатда бўлиши, ижтимоий ва маданий фарқларни бағрикенглик билан қабул қилиши; - тарихий жараёни юритувчи кучларни ва унинг қонуниятларини тушуниши; тарихда зўравонлик ва зўравонликни қилмасликнинг роли, тарихий жараёнда, жамиятнинг сиёсий тузилмасида инсоннинг ўрнини тушуниши; - ўзининг шахсий дунёқараши орқали ижтимоий аҳамиятга эга бўлган муаммоларни тушуниши ва уларни таҳдил қилиши; - ўз фаолиятида меърий-ҳуқуқий ҳужжатлардан фойдалана билиши; - ахлоқий ва ҳуқуқий меъёрлар ҳамда мажбуриятларни ҳисобга олган ҳолда мақсадга эришишда қатъият кўрсатиши; - ташқи иқтисодий фаолият соҳасида чуқур назарий ва амалий билимлардан фойдаланиш қобилиятига эга бўлиши - ташқи иқтисодий фаолият соҳасида ахборот технологиялари ёрдамида мустақил равишда янги билим ва амалий кўникмаларни эгаллаши ҳамда улардан амалий фойдалана олиш қобилиятига эга бўлиши; - янги ғояларни яратиш ва амалий ишларини мустақил олиб бориш қобилиятига ҳамда жамоада ишлаш кўникмаларига эга бўлиш; - ўзининг интеллектуал ва умуммаданий даражасини такомиллаштириш қобилиятига эга бўлиши ва ўз шахсининг маънавий ва жисмоний такомиллашишига эришиши; - фаолиятининг илмий, ишлаб чиқариш ва ижтимоий соҳаларида фаол иштирок этиш қобилиятига эга бўлиши; - иш бўйича мулоқотда бўлиш воситаси сифатида хорижий тиллардан бирини эркин сўзлашув даражада эгаллаган бўлиши; - фикрлаш маданиятини эгаллаган бўлиши, оғзаки ва ёзма нутқини аргументланган ҳолда

	аниқ баён қилиш қобилиятига эга бўлиши; - эгалланган тажрибани танқидий кўриб чиқиш қобилияти, зарур бўлганда ўз касбий фаолиятининг тури ва характерини ўзгартариши; - ҳаёт фаолияти хавфсизлиги шароитларини умумий баҳолашга қобил билиши, ишлаб чиқариш ходимлари ва аҳолини бўлиши мумкин бўлган авариялар, ҳалокатлар, табиий офатлардан химоя қилиш асосларини ва шикастлашнинг замонавий воситаларини қўллаш орқали уларни бартараф қилишнинг асосий тадбирларини қўлай билиши; - касбий фаолиятда табиий-илмий фанларнинг асосий қонунаридан фойдаланиш, математик таҳлил ва моделлаш, назарий ва экспериментал тадқиқот моделларини қўллаш қобилиятига эга бўлиши; - бугунги замонавий ахборот технологиялари даврида жамиятнинг ривожланишидаги ахборот технологияларининг моҳияти ва аҳамиятини тушуниш, бу жараёнда вужудга келадиган хавф ва таҳдидларни англаш, информацион хавфсизликнинг асосий талабларига, яъни давлат сирини химоя қилиш талабларига риоя қилиш қобилиятига эга бўлиши; - интернет тармоғидан ахборотларни олиш, сақлаш, қайта ишлашнинг асосий усуллари ва воситаларига эга бўлиши, ахборотни бошқариш воситаси сифатида компьютер билан ишлаш кўникмаларига эга бўлиши; - глобал компьютер тармоқларида маълумотлар билан ишлаш қобилиятига эга бўлиши; - бўлиши мумкин бўлган ҳар хил ҳалокат ва табиий офатлар оқибатларидан ишлаб чиқариш ходимлари ва аҳолини химоя қилишнинг асосий методларига эга бўлиши; - мустақил равишда жисмоний тарбия ва соғлиқни мустаҳкамлашдан методик тўғри фойдаланиш воситаларини эгаллаган бўлиши, тўлақонли ижтимоий ва касбий фаолиятни таъминлаш учун жисмоний тайёргарликнинг керакли даражасини эгаллашга тайёр бўлиши лозим.
	б) касбий талаблар: Илмий-тадқиқот фаолиятида: - мутахассисликка мос янги илмий натижалар, илмий адабиётлар ва илмий тадқиқот лойиҳаларини таҳлил қилиши; - иқтисодий масалаларни ҳал этиш учун янги дастурлар пакетларини қўллаши; - ўтказилаётган илмий тадқиқот лойиҳалари мавзуси бўйича моделлар, алгоритмлар, методлар тадқиқот қилиш ва ишлаб чиқиши; - намунавий методикалар ва бошқалар бўйича экспериментал тадқиқотларни ўтказиши ва уларнинг натижаларини таҳлил қилиши; - илмий ва тушунтириш хатларини ишлаб чиқиши; - ўтказилаётган тадқиқотлар мавзуси бўйича илмий шарҳларни ишлаб чиқиши, реферат ва библиографияларни тузиши; - илмий семинарлар илмий жараёндан иштирок этиши;

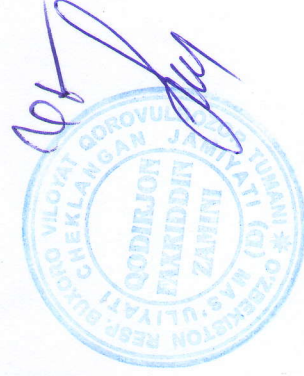
		- илмий мавзуларга мос журналларга маққаллар тайёрлаш қобилиятларига эга бўлиши лозим. Ишлаб чиқариш-технологик фаолиятида: - намунавий технологик жараёнларни ишлаб чиқиш ва уларни қўллаши; - илмий ва амалий фаолиятда соҳага мос тизимни ривожлантириш ва улардан фойдаланиши; - касбий этика кодексига риоя қилиши лозим. Ташкилий-бошқарув фаолиятида: - лойиҳаларни бошқариш, ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларини режалаштириш, фавқулодда содир бўлиши мумкин бўлган хавф-хатарларни таҳлил қилиш, лойиҳа командасини бошқариш қобилиятига эга бўлиши; - e-learning ва m-learning технологиялари асосида корпоратив ўқитишни ташкил этиш ва корпоратив маълумотлар базасини ривожлантириш; - ишлаб чиқариш фаолияти сифатини бошқариш жараёнларини ишлаб чиқиш ва татбиқ этиш; - ишлаб чиқариш жараёнларини самарали амалга ошириш учун зарур бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларини режалаштириш; - замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва уларнинг эксплуатацияси билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизмларини ишлаб чиқиш ҳамда бошқариш; - атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилишда иштирок этиш қобилиятларига эга бўлиши лозим. Лойиҳалаш-конструкторлик-технологик фаолиятида: - бажарилаётган тажриба-конструкторлик ва амалий ишлар мавзуси бўйича математик, информатсион ва имитацион моделларни ишлаб чиқиши ва тадқиқ қилиши; - иқтисодийёт тармоқлари ва соҳаларининг намунавий технологик жараёнларини ишлаб чиқиш қобилиятига эга бўлиши; - илмий ва амалий фаолиятда автоматлаштирилган тизимларнинг инструментал воситалари ва муҳитларини ривожлантириш малакаларига эга бўлиши; - иқтисодийёт тармоқлари ва соҳалари корхоналарига янги инновацион лойиҳалар ва технологик жараёнларни татбиқ қилинишини ташкил қилиш қобилиятларига эга бўлиши лозим. Олий, малака ошириш ва қайта тайёрлаш таълим муассасаларида илмий-педагогик ҳамда ўрта махус, касб-хунар таълим муассасаларида педагогик фаолиятда (ўрнатилган тартибда): - олий ва ўрта махус, касб-хунар таълими тизимининг таълим муассасаларида
--	--	--

		мутахассисликка оид мутахассисликка оид - тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўқув фанлари бўйича назарий, амалий ва лаборатория машғулотлари, жумладан, ўқув устахоналарида ўтказиш қобилиятига эга бўлиши; - ўқув фанларини ўқитиш методикасини егаллаши; - замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб ноанъанавий ўқув машғулотларини ўтказиш қобилиятига эга бўлиши; - ўқитиладиган фанлар бўйича дарсларни ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-методик ҳужжатларни тузиш, тайёрлаш ва расмийлаштириш қобилиятига эга бўлиши; - ўқитиладиган фанлар бўйича машғулотлари ўтказиш учун ўқитишнинг техник воситаларидан фойдаланиш қобилиятига эга бўлиши; - мустақил таълим ва ижодий қидирув натижасида ўқитиладиган фан ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги методлар, воситалар ва бошқа соҳаларда ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориш қобилиятига эга бўлиши; - электрон (e-learning) ва мобиль (m-learning) ўқитиш учун ўқув-методик мажмуаларни ишлаб чиқиш қобилиятига эга бўлиши; - узлуксиз таълим тизимининг Давлат таълим стандартлари, Давлат талаблари ва бошқа ўқув-меъёрий ҳужжатларни ишлаб чиқиш қобилиятларига эга бўлиши лозим. Консалтинг хизмат фаолиятида: - иқтисодий фаолият соҳасида мавжуд ҳолатнинг таҳлилий шарҳини ишлаб чиқиш; - иқтисодий фаолият соҳасида мутахассисликка мос булган мавзулардаги лойиҳаларни экспертиза қилиш бўйича эксперт гуруҳларида раис (иштирокчи) сифатида қатнашиш; - мутахассисликка мос мавзулар бўйича консалтинг хизматларини кўрсатиш қобилиятларига эга бўлиши лозим.
--	--	--

Бухоро вилояти Иқтисодий тараққиёт ва қамаб қоллини

қисқартириш бош бошқармаси бошлиғи

“Қодиржон Фахриддин замини” МЧЖ раҳбари

И.Х. Жўраев

А.А. Қодиров

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 27 июлдаги ПҚ-3151-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 12 июндаги “2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4749-сонли буйруқларида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Бухоро давлат университетида ишлаб чиқилган бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг Малака талаблари, ўқув режа, фан дастурлари ва ўқув адабиётлари лойиҳаларини турдош Олий таълим муассасалари билан

КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

Бухоро шаҳри.

19 08. 2020

Раис: О.Х.Хамидов - Бухоро давлат университети ректори.

Котиб: Р.Ғ.Жумаев - БухДУ Ўқув-услугий бошқарма бошлиғи

Қатнашдилар: М.И. Даминов –БухДУ Ўқув ишлар бўйича проректор, Д.Ш.Явмутов - Иқтисодиёт ва туризм факультети декани, Ш.Н. Ҳайитов- Бухоро муҳандислик ва технология институти “Менежмент”, А.Ж. Абдуллаев - “Иқтисодиёт” кафедраси мудири, С.У. Тожиева — “Сервис соҳаси иқтисодиёти” кафедраси мудири, З.С. Нуров - “Туризм ва меҳмонхона хўжалиғи” кафедраси мудири,

КУН ТАРТИБИ

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 20 апрелдаги ГШ-2909-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 27 июлдаги ПҚ-3151-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 12 июндаги “2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4749-сонли буйруқларида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Бухор давлат университети ҳамда турдош олий таълим муассасалари билан биргаликда ташкил қилинган ишчи-гуруҳлар томонидан ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг Малака талаблари ва ўқув режаларини муҳокама қилиш ҳамда уларни тасдиқлаш учун тавсия этиш.

ЭШИТИЛДИ:

Проф. О.Х.Хамидов - Бухоро давлат университети ректори.

Ўзбекистон Республикасининг тараққиёти ва истикболини таъминлаш мақсадида иқтисодий, ижтимоий, сиёсий ва маданий соҳалардаги катта ўзгаришларни ҳисобга олиб, олий таълим тизимида ҳам улкан ислохотлар йўлга қўйилдики, бунда олий таълим йўналишлари(мутахассисликлари)нинг янгиланган Классификаторида кадрларни тайёрлаш, жаҳон тажрибалари, мамлакат ва жамият манфаатларидан келиб чиққан ҳолда, таълим йўналишлари (мутахассисликлари)ни тегишли соҳаларга мувофиқлик нуктаи назаридан унификацияланмоқда. Шундан келиб чиқиб Бухоро давлат университети ва бошқа турдош олий таълим муассасаларининг етакчи профессор-ўқитувчилари иштирокида махсус ишчи гуруҳ аъзолари томонидан бакалаврияттаълим йўналишлари малака талаблари ва ўқув режалари ишлаб чиқилди. Уларга турдош олий таълим муассасаларидан, вазирлик ва идоралар кадрлар истеъмолчилари сифатида тақризлар олинди.

Сизлардан ушбу тайёрланган бакалаврият таълим йўналиши малака талаблари ва ўқув режаларини муҳокама қилиб, ўз фикр- мулоҳазаларингизни билдиришларингизни сўрайман.

СЎЗГА ЧИҚДИЛАР:

М.И.Даминов - Ўқув ишлари бўйича проректор.

Мамлакат ижтимоий-иқтисодий тараққиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этилишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат таълим стандартларини халқаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйғунлаштириш ҳамда уларнинг узвийлигини таъминлашга асосий эътибор қаратилмоқда. Бухоро давлат университети ва турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган барча бакалавр таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари меъёр талабларига жавоб беради, шунингдек малака талаблари ва ўқув режаларининг ишлаб чиқилишида кадрлар истеъмолчилари томонидан кўйилган талаблар инобатга олинган.

Улар олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификаторига мос равишда иқтисодиётда олиб борилаётган ислохотлардан келиб чиқиб, олий таълим муассасарида замонавий инновацион технологиялар бўйича чуқур билим ҳамда амалий кўникмаларни тайёрланадиган кадрларга етказишга мўлжалланган. Шунинг учун ишлаб чиқилган барча малака талаблари ва ўқув режаларни маъқуллайман ва тасдиқлаш учун тавсия этаман.

Шунингдек, Бухоро давлат университети ва турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган барча таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари тасдиқлаш учун тавсия этдилар.

Р.Ғ.Жумаев –Бухоро давлат университети ва турдош олий таълим муассасалари **профессор-ўқитувчилари** томонидан ишлаб чиқилган бакалавр таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари олий таълим талаблари асосида тузилган.

Юқоридагиларни инобатга олиб, кўйидаги олий таълим йўналишлари (мутахассисликлари)нинг янгиланган Классификаторига мос равишда бакалавр таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини тасдиқлаш учун тавсия этилади.

Бак т/р	Маг т/р	Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификаторидаги билим соҳаси, таълим соҳаси, таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг номлари	Код	
			Бакалаврият таълим йўналишлари	Магистратура мутахассисликлари
			5- босқич	5А- босқич
1		Ижтимоий соҳа, иқтисод, ҳуқуқ	200000	
2		Иқтисод	230000	
3		Таълим йўналиши: Бизнесни бошқариш	5230300	
4		Таълим йўналиши: Статистика (тармоқлар ва соҳалар бўйича)	5231400	
5		Таълим йўналиши: Бухгалтерия ҳисоби ва аудит	5230900	
6.		Таълим йўналиши: Маркетинг (тармоқлар ва соҳалар бўйича)	5230400	
7.		Таълим йўналиши: Иқтисодиёт (тармоқлар ва соҳалар бўйича)	5230100	

ЙИҒИЛИШ ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ 2909-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 27 июлдаги ПҚ-3151-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда

амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПК-3775-сонли қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғи, 2020 йил 12 июндаги “2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПК-4749-сонли буйруқларида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида, Бухоро давлат университети профессор-ўқитувчилари томонидан кадрлар истемолчилари асосида ишлаб чиқилган бакалаврият таълим йўналишлари малака талаблари ва ўқув режалари Республикада ижтимоий иқтисодий ривожланиш жараёнларига мос равишда, кадрлар истеъмолчилари ва турдош олий таълим муассасаларининг таклифлари инобатга олинган ҳолда тайёрланганлиги инобатга олинсин.

2. Ишлаб чиқилган бакалавр таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини лойиҳаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун манфаатдор вазирликлар (идоралар) ҳамда асосий иш берувчи субъектлар ва илмий тадқиқот институтларида экспертизадан ўтказилгани эътироф этилсин.

3. Экспертиза натижасида мутахассислар томонидан аниқланган камчилик ва таклифлар бакалавр таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг ўқув режалари охириги лойиҳаларини ишлаб чиқишда инобатга олинсин.

4. Ишлаб чиқилган бакалавр таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлаштишга тавсия этилиши учун Вазирлик ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими Ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашига тақдим этилсин.

Мажлис раиси:

Котиб :

О.Х.Хамидов

Р.Ғ.Жумаев

**Бухоро давлат университети 5230300 - Бизнесни
бошқариш (Business Administration - BA) бакалавриат таълим йўналиши бўйича малака
талабларини ишлаб чиқувчилар ва асосий кадрлар истеъмолчилари ўртасида**

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Бухоро шахри

“11” 08 2020 й.

Биз қуйида имзо қўювчилар – Бухоро муҳандислик ва технология институти ректори Н.Р. Баракаев , Бухоро вилояти Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш бош бошқармаси бошлиғи И.Х. Жўраев, Марказий банк Бухоро вилояти бошқармаси Ж.Ф. Шаропов, Бухоро вилоят Статистика бошқармаси бошлиғи У.О. Джуманазаров, Бино иншоот савдо МЧЖ раиси Ш.Анваров, “Қодиржон Фахриддин замини” ф/х раҳбари А.А. Қодиров , БухДУ ўқув ишлари бўйича проректор М.И. Даминов, Бухоро давлат университетида профессор-ўқитувчилар билан биргаликда “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ 5230300 - Бизнесни бошқариш (Business Administration - BA) бакалавриат таълим йўналиши бўйича малака талаблари ишлаб чиқилганлиги ҳақида ахборот берди, уни муҳокама қилиш ҳамда ушбу ишлаб чиқилган малака талаблари мазмуни билан таништириб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик:

5230300 - Бизнесни бошқариш (Business Administration - BA) бакалавриат таълим йўналиши бўйича малака талабларининг ишлаб чиқилишида кадрлар истеъмолчилари бўлган: Бухоро вилояти Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш бош бошқармаси бошлиғи Марказий банк Бухоро вилояти бошқармаси, Бухоро вилоят Статистика бошқармаси, “Қодиржон Фахриддин замини” ф/х, Бино иншоот савдо МЧЖ талаблар инобатга олинган. Шунингдек, малака талабларини ишлаб чиқилишида: Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 12 июндаги “2020/2020 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4749-сон Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 11 июлдаги “Олий ва ўрта махсус таълим тизимида бошқарувнинг янги тамойилларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида” ги Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 16 январдаги “Таълим сифатини назорат қилиш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-4119-сон Қарори, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 7 июндаги “Давлат таълим муассасалари ҳамда нодавлат таълим ташкилотларини аттестациядан ва давлат аккредитациясидан ўтказиш тартибини такомиллаштириш тўғрисида”ги 470-сон Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғи, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Хайъат кенгашининг 2017 йил 26 апрелдаги 2/3-сонли қарори билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус

таълим вазирлиги Дастури”да белгилаб берилган вазифалар ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳукукий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган.

5230300 - Бизнесни бошқариш (Business Administration-BA) бакалавриат таълим йўналиши бўйича малака талаблари ўқув режа ва фан дастурлари ҳамда бошқа ҳужжатларни яратиш учун асос ҳисобланади.

Ишлаб чиқилган малака талабларини ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этилиши мақсадга мувофиқ.

Бухоро муҳандислик-технология институти ректори

Н.Р. Баракаев

Бухоро вилояти Иқтисодий тараққиёт ва
камабағалликни қисқартириш бўли бошқармаси бошлиғи

И.Х. Жўраев

Марказий банк Бухоро вилоят бошқармаси бошлиғи

Ж.Ф. Шаропов

Бухоро вилоят Статистика бошқармаси бошлиғи

У.О. Джуманазаров

“Қодиржон Фахриддин замини” МЧЖ раҳбари

А.А. Қодиров

БухДУ Ўқув ишлари бўйича проректори

М.И. Даминов

5230300 - Бизнесни бошқариш (Business Administration)
мутахассислиги бўйича тайёрланган малака талаб ва ўқув режаларга

ТАҚРИЗ

Мамлакатимизда давлат ва жамият ҳаётининг барча соҳаларини тубдан янгилашга қаратилган инновацион ривожланиш йўлига ўтиш белгилаб олинди. Инновацион ғоялар, юқори технологияларни ишлаб чиқаришга, жамият ҳаётига изчил татбиқ этиш замонавий билим ва мукаммал малакага эга мутахассислар тайёрлаш учун миллий таълим тизимида ҳам кенг қўламли ва чуқур ислохотларни амалга ошириш талаб этилади. Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёев таъкидлаганидек, "...Ўзбекистонни технологик ривожлантириш ва ички бозорни модернизация қилиш бўйича кучли миллий ғоя, миллий дастур керак. Ушбу дастур Ўзбекистонни жаҳондаги таракқий топган мамлакатлар қаторига тезроқ олиб чиқишга имкон яратиши лозим".

Шу нуқтаи - назардан 5230300 - Бизнесни бошқариш (Business Administration) мутахассислиги малака талаб ва ўқув режалар Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизimini янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисидаги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган "2017-2021 йилларда Олий таълим тизimini комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури"да, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисидаги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 5 июндаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисидаги ПҚ-3775-сонли, 2019 йил 16 январдаги "Таълим сифатини назорат қилиш тизimini такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисидаги ПҚ-4119-сонли, 2019 йил 17 июндаги "2019/2020 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўтишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисидаги ПҚ-4359-сонли, 2019 йил 11 июлдаги "Олий ва урта махсус таълим тизимига бошдарувнинг янги тамойилларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисидаги ПҚ-4358-сонли Қарорларида ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 7 июндаги "Давлат таълим муассасалари ҳамда нодавлат таълим ташкилотларини аттестациядан ва давлат аккредитациясидан ўтказиш тартибини такомиллаштириш тўғрисидаги 470-сон Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президента Администрациясининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғида белгилаб берилган вазифалар ҳамда олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳудудий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган.

5230300 - Бизнесни бошқариш (Business Administration) мутахассислиги учун

тайёрланган Малака талаблари уч бўлимдан иборат бўлиб, унинг биринчи 5230300 - Бизнесни бошқариш (Business Administration) мутахассислигининг умумий таснифи деб номланган бўлимида ушбу малака талабларини қўллаш соҳаси ҳамда 5230300 - Бизнесни бошқариш (Business Administration) мутахассислиги бўйича бакалаврият таълим йўналиши касбий фаолиятларининг таснифи баён қилинган.

Ушбу Малака талабининг иккинчи бўлимида 5230300 - Бизнесни бошқариш (Business Administration) таълим йўналиши бўйича бакалавр талабаларининг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар ва касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари аниқ кўрсатиб берилган.

Малака талабаларининг учинчи 5230300 - Бизнесни бошқариш (Business Administration) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар бўлимида эса ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар ва бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми аниқ баён қилинган.

Юқорида келтирилганлардан хулоса қилиш мумкинки, 5230300 - Бизнесни бошқариш (Business Administration) мутахассислиги учун тайёрланган Малака талаблари ва унга киритилган меъёрлар шу соҳа бўйича мутахассислар тайёрлаш Давлат талабларига тўлиқ жавоб беради ва уни тасдиклаш учун тавсия қиламан.

Бухоро давлат университети
сервис соҳаси кафедраси
профессори, и.ф.д. проф.

Б.Н.Наврўззода

5230300 - Бизнесни бошқариш (Business Administration) таълим йўналиши бўйича тайёрланган малака талаб ва ўқув режаларга

ТАҚРИЗ

Мамлакатимизда давлат ва жамият ҳаётининг барча соҳаларини тубдан янгилашга қаратилган инновацион ривожланиш йўлига ўтиш белгилаб олинди. Инновацион ғоялар, юқори технологияларни ишлаб чиқаришга, жамият ҳаётига изчил татбиқ этиш замонавий билим ва мукамал малакага эга мутахассислар тайёрлаш учун миллий таълим тизимида ҳам кенг қўламли ва чуқур ислохотларни амалга ошириш талаб этилади. Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёев таъкидлаганидек, "...Ўзбекистонни технологик ривожлантириш ва ички бозорни модернизация қилиш бўйича кучли миллий ғоя, миллий дастур керак. Ушбу дастур Ўзбекистонни жаҳондаги тараққий топган мамлакатлар қаторига тезроқ олиб чиқишга имкон яратиши лозим".

Шу нуқтай - назардан 5230300 - Бизнесни бошқариш (Business Administration) мутахассислиги малака талаб ва ўқув режалар Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисидаги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган "2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури"да, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисидаги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 5 июндаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисидаги ПҚ-3775-сонли, 2019 йил 16 январдаги "Таълим сифатини назорат қилиш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисидаги ПҚ-4119-сонли, 2019 йил 17 июндаги "2019/2020 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўтишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисидаги ПҚ-4359-сонли, 2019 йил 11 июлдаги "Олий ва ўрта махсус таълим тизимига бошдарувнинг янги тамойилларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисидаги ПҚ-4358-сонли Қарорларида ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 7 июндаги "Давлат таълим муассасалари ҳамда нодавлат таълим ташкилотларини аттестациядан ва давлат аккредитациясидан ўтказиш тартибини такомиллаштириш тўғрисидаги 470-сон Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президента Администрациясининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғида белгилаб берилган вазифалар ҳамда олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳудудий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган.

5230300 - Бизнесни бошқариш (Business Administration) мутахассислиги учун

тайёрланган Малака талаблари уч бўлимдан иборат бўлиб, унинг биринчи 5230300 - Бизнесни бошқариш (Business Administration) мутахассислигининг умумий таснифи деб номланган бўлимида ушбу малака талабларини қўллаш соҳаси ҳамда 5230300 - Бизнесни бошқариш (Business Administration) мутахассислиги бўйича бакалаврият таълим йўналиши касбий фаолиятларининг таснифи баён қилинган.

Ушбу Малака талабининг иккинчи бўлимида 5230300 - Бизнесни бошқариш (Business Administration) таълим йўналиши бўйича бакалавр талабаларининг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар ва касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари аниқ кўрсатиб берилган.

Малака талабларининг учинчи 5230300 - Бизнесни бошқариш (Business Administration) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар бўлимида эса ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар ва бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми аниқ баён қилинган.

Юқорида келтирилганлардан хулоса қилиш мумкинки, 5230300 - Бизнесни бошқариш (Business Administration) мутахассислиги учун тайёрланган Малака талаблари ва унга киритилган меъёрлар шу соҳа бўйича мутахассислар тайёрлаш Давлат талабларига тўлиқ жавоб беради ва уни тасдиқлаш учун тавсия қиламан.

**Бухоро муҳандислик технологияси
институти Менежмент кафедраси
мудир, и.ф.н.**

Ш.Н.Хайитов

5230300 - Бизнесни бошқариш (Business Administration) таълим йўналиши бўйича малака талабининг ишлаб чиқишига

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

5230300 - “Иқтисодиёт (тармоқлар ва соҳалар бўйича) бакалавриат таълим йўналиши бўйича малака талабларини ишлаб чиқишда қўйидаги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга асосланилди:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли Фармони;

“2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармони;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 12 июндаги “2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида” ги ПҚ-4749-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 11 июлдаги “Олий ва ўрта махсус таълим тизимида бошқарувнинг янги тамойилларини жорий этиш чоратадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4358-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 7 июндаги “Давлат таълим муассасалари ҳамда нодавлат таълим ташкилотларини аттестациядан ва давлат аккредитациясидан ўтказиш тартибини такомиллаштириш тўғрисида”ги 470-сон Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимида ўтиш тўғрисида”ги 357-сонли буйруғи.

Малака талабларини ишлаб чиқишда таълим йўналиши битирувчиларига кадрлар истеъмолчилари томонидан кўрсатилган малака кўникмалари талаблари ҳисобга олинган.

5230300 - Бизнесни бошқариш таълим йўналиши ўқув режасидаги фанлар ва ўқув юкламалар ҳажми кредит-модуль тизими талабларига тўлиқ мос ҳолда ишлаб чиқилди.

Ушбу малака талаблари рақобатбардош, замонавий билим ва кўникмаларга эга етук мутахассисларни тайёрлашга қаратилган вазифаларни амалга оширишга, шунингдек таълим-тарбияга йўналтирилган ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президента, Вазирлар Маҳкамасининг қарор ва фармонларини мукамал амалга оширилишига қаратилган.

Малака талабларида миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний кадриятлар тамойиллари ҳисобга олинди.

Малака талаблари асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил

фикрлаш, юксак касбий малакавий кўникма шаклланиши таъминланади.

Ушбу малака талаблари ҳалқаро тажриба, техника, технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари иқтисодий устуворлик шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда қўйиладиган талабларни ҳисобга олган ҳолда илмий асосланди.

Ўқув юкламасининг оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди.

Таълим олувчилар ва битирувчиларни тайёрлаш, таълим фаолияти сифатини баҳолаш мезонлари ва тартибларининг белгиланган меъёрий-қоидаларга мослигига эришилди.

Малака талабларининг қулайлиги - унинг бажарилишини назорат қилиш, меъёр ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, таълим соҳаси малака талабларини ишлаб чиқишда муҳим аҳамият касб этди.

5230300 - Бизнесни бошқариш бакалавриат таълим йўналиши бўйича малака талабига тажрибада текширувдан ўтган таълим ҳамда ишлаб чиқариш амалий фаолиятларининг илғор меъёрлари киритилди.

Малака талабларни ишлаб чиқишда мамлакат ижтимоий-иқтисодий тараққиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этишга тегишли шароитлар яратиш, олий таълим малака талабларини ҳалқаро амалиётдаги академик малака талаблар билан уйғунлаштирилди

БухДУ ўқув ишлари бўйича проректор

М.И. Даминов

Иқтисодиёт ва туризм” факультети “5230300-Бизнесни бошқариш” таълим йўналиши бўйича хорижий ОТМ лар тажрибаси асосида ишлаб чиқилган ишчи ўқув режасининг такқослама жадвали

Кўрсаткичлар	Амалдаги ишчи ўқув режа	Янги ишчи ўқув режа (кредит тизими)	Ўқув режалари фарқи
Намуна сифатида олинган хорижий ОТМ		Испания, Валенсия Университети (University of Valencia) https://www.uv.es/uvweb/college/en/university-valencia-1285845048380.html	
Фанлар сони	35 та	36	3% ошган
<i>Жумладан:</i>			
Асосий фанлар	27 та	21	22% камайган
Танлов фанлар	8 та	15	2 баравар кўпайган
Мутлақо янги киритилган фанлар		13	13 та қўшилган
Жами соат	9288	8100	13% камайган
<i>Жумладан:</i>			
Жами аудитория соат	3600	2400	20% камайган
Мустақил таълим соатлари	2880	4800	48% ошган
Ўқитувчининг юкламаси*	6480	2400	4080 63%камайган
Малакавий амалиёт	1620	720 (малакавий амалиёт 5 курсда ўтилиши белгиланган)	900
Якуний аттестациялар	1188 (битирув малакавий иши)	180 (якуний лойиха иши)	1008

1. Валенсия университети 2020-йилда бутун жаҳон Times Higher Education (THE) world university rankings системасида жаҳонда 401-500 ва европада 76-100 ўринни эгаллайди..

2.Амалдаги ўқув режа бўйича университетдаги аудитория соат жами ўқув юкламасининг 29%, мустақил соат эса 59%, малакавий амалиёт 9% ва диплом иши 2% ташкил этади.

3.Таклиф қилинаётган ўқув режа бўйича аудитория соат жами ўқув юкламанинг 40% ини мустақил соат эса 60% ини ташкил қилади.

* Ўқитувчининг юкламаси - Амалдаги ўқув юкламасида аудитория ва мустақил таълим соатлари йигиндисидан иборат. Таклиф қилинаётган кредит-модул тизимида асосан ўқитувчининг юкламаси фақат аудитория соатига тенг.